

'Catenaccio'

OPINIÓ

ENFRONT DEL TRADICIONAL
'CATENACCIO' DE LA POLÍTICA
ESPANYOLA, UNA NOVA REALITAT
ESTÀ OBLIGANT FINS I TOT UN
GOVERN CONSERVADOR COM EL DEL
PP A FER POLÍTIQUES
MODERADAMENT EXPANSIVES
CONTRA LA VOLUNTAT DE LA UE.

Des de la nit del 26 de juny sembla que gairebé tothom respira més tranquil a l'Espanya econòmica i els seus reflexos econòmic i mediàtic. L'ordre natural de les coses, per molt afeblit que estiga, ha retornat per la porta gran amb el PP de Mariano Rajoy guanyant clarament les eleccions i amb el centre-dreta gaudint d'un avantatge d'una dotzena d'escons de marge al Congrés dels Diputats sobre el centre-centre-esquerra. Evidentment, la cosa sempre podria ser millor, si hi haguera només dos partits grans o si els nacionalistes-independents-perifèrics no foren essencials per bastir majories estables amb un mínim de coherència ideològica. Però mirant com podria estar la cosa, i vist que al Regne Unit tenen un *Brexit* per gestionar, a França el Govern ha d'aprovar lleis per decret perquè en cas contrari no hi ha manera o que a Àustria han de repetir unes eleccions on l'extrema dreta va perdre per uns milers de vots, els amants del *catenaccio* polític espanyol no es poden queixar. Al de vora una dècada de crisi econòmica, tenim per davant com a mínim quatre anys més de garantia de monopoli del poder *hard* per part de les elits que piloten la trama des de la Transició.

La situació no només seria *bona* si la comparem amb d'altres països d'Europa –a Grècia el PASOK ha desaparegut pràcticament del mapa i Nova Democràcia malda a l'oposició; a Itàlia sembla que s'apropen una sèrie d'ensurts bancaris de certa entitat...–, sinó també amb el que passava o s'albirava que podia passar per ací només fa uns mesos o unes setmanes. Podem estar estancats i repensant-se molt bé què fer i com fer-ho després del fracàs del seu projecte de *confluència* per garantir el *sorpasso* al PSOE. Al País Basc semblaria que les co-

ANDRÉS
BOIX PALOP
@Andres_Boix

ses no es mouen massa i que el PNB només estaria preocupat per no perdre el poder a la tardor. A Catalunya, tant des de dins com des de fora, la sensació indefugible és que el moviment independentista ha entrat en una crisi evident, derivada de la manca d'un full de ruta compartit que tinga un mínim de contingut. El cas és que, encara que siga per les crisis alienes, la realitat política espanyola ha entrat en un període de certa calma després de mesos de molta tensió i incertesa.

Aquesta sensació generalitzada d'alleujament enfront de la nova situació diu molt sobre el caràcter polític de la democràcia espanyola i la seua marcada tendència conservadora, que n'és un tret identificatiu molt particular. Poques cultures polítiques s'estimen més que la nostra una sèrie de valors com

l'estabilitat, el consens, la conservació de les estructures de poder econòmic i polític, la preservació de les elits... I en poques ocasions es percep tan clarament aquesta situació com quan passa el que va ocórrer l'últim 26-J i es confirma que el *catenaccio* se l'ha emportada... almenys fins a les pròximes eleccions.

Paradoxalment, que el nostre sistema polític haja transitat durant tants mesos lluny de les seues "zones de seguretat", amb tot l'enrenou i tota la preocupació que això ha generat, i encara que finalment la marea haja baixat, és la millor demostració de com de greu ha estat la crisi que hem patit, que fins i tot ha aconseguit aquests nivells, inèdits a la nostra democràcia, de desafecció. Per aquesta raó, i encara que la calma sembla haver tornat, hi ha molta preocupació amb els senyals econòmics que ja s'albiren. Una nova recaiguda podria remoure-ho de nou i, aquesta vegada sí, del tot. Potser per aquesta raó tenim un Govern espanyol cada dia més obertament díscol amb Brussel·les, que exhibeix el que podríem anomenar "perfil socialdemòcrata de caire keynesià". El PP de Mariano Rajoy és perfectament conscient que no es pot permetre un nou sotrac a les ja malmes aspiracions de millora econòmica de molts espanyols. Per això incompleix l'objectiu de dèficit públic, fomenta una política fiscal expansiva contrària a les receptes europees o prefereix apujar impostos a les empreses abans que no als ciutadans (o fins i tot apujar els impostos a fer noves retallades). A Madrid són perfectament conscients, encara que sembla que a la UE encara no ho han detectat, que la cosa ha anat d'un pèl. Veurem què passaria si una nova onada de retallades ens fera un pentinat nou.

Professor de dret administratiu a la Universitat de València